

Рівні регуляції менструального циклу та його значення для здоров'я жінки

Менструальний цикл — це регулярна природна зміна, яка відбувається в жіночій репродуктивній системі для забезпечення настання вагітності. Основні процеси, що проходять під час циклу спрямовані на виробництво овоцитів і підготовку матки для прийняття ембріона після імплантації. Якщо вагітність не настає відбувається менструація.

Загальні відомості

- Циклічні менструальні зміни починаються в організмі дівчинки в період статевого дозрівання (від 7-8 до 17-18 років). В цей час дозріває репродуктивна система, закінчується розвиток жіночого організму – ріст тіла в довжину, окостеніння зон росту трубчатих кісток; формується статура та розподіл жирової та м'язової тканини за жіночим типом.
- Перша менструація (менархе) з'являється зазвичай у віці 12-13 років ($\pm 1,5-2$ року).
- Циклічні процеси та менструальні кровотечі продовжуються до 45-50 років.
- Оскільки менструація є найбільш вираженим зовнішнім проявом менструального циклу, його продовжуваність умовно поділяють від 1-го дня минулої до 1-го дня наступної менструації.
- Ознаки фізіологічного менструального циклу:
 - 1) двухфазність;
 - 2) тривалість не менше 21 і не більше 35 днів (у 60 % жінок - 28 днів);
 - 3) циклічність, тривалість циклу постійна;
 - 4) тривалість менструації 2-7 днів;
 - 5) менструальна крововтрата 50-150 мл;
 - 6) відсутність больових відчуттів та порушень загального стану організму.

Жіночий організм влаштований таким чином, що всі процеси відбуваються злагоджено і гармонійно, забезпечують підтримання гомеостазу і чіткого перебігу менструального циклу завдяки кільком рівням регуляції.

Перший рівень – кора мозку

Перший рівень представлений корою головного мозку, яка є найголовнішим «начальником» всіх структур, що беруть участь в регуляції менструального циклу. Кора головного мозку чутливо реагує на імпульси, що надходять із зовнішнього середовища, а потім через систему передавачів нейроімпульсів передає їх в гіпоталамус. Вся інформація з зовнішнього світу визначає психічний і емоційний стан, що в свою чергу позначається на роботі репродуктивної системи. Відомо, що гострі та хронічні стреси здатні пригнічувати овуляцію і викликати порушення менструального циклу.

Другий рівень – гіпоталамус

Другий рівень - це гіпофізарна зона гіпоталамуса. Гіпоталамус представлений скупченням нервових клітин, деякі з них синтезують спеціальні гормони (рилізинг-фактори або ліберини), що впливають на продукцію гормонів в аденогіпофізі (передній долі гіпофіза). Продукція ліберинів запрограмована генетично і формується в підлітковому віці.

Третій рівень – аденогіпофіз

Третій рівень - це передня частина гіпофізу (аденогіпофіз), де синтезуються гонадотропні гормони (гормони, які відповідають за продукцію статевих гормонів в статевих залозах - яєчниках). У регуляції менструального циклу беруть участь: фолікулостимулюючий гормон (за рахунок нього відбувається зростання і дозрівання фолікулів в яєчнику), лютеїнізуючий гормон (разом з фолікулостимулюючим гормоном забезпечує вихід зрілої яйцеклітини з фолікула, а також стимулює утворення прогестерону в жовтому тілі), лютеотропний гормон, або пролактин відповідає за ріст молочних залоз і лактацію.

Четвертий рівень – яєчники

Четвертий рівень регуляції представлений яєчниками. В статевих залозах проходить дозрівання та вивільнення зрілої яйцеклітини (овуляція), а також продукуються статеві гормони. Під дією фолікулостимулюючого гормону в яєчниках росте головний фолікул, із якого надалі виходить яйцеклітина. Крім того, ФСГ стимулює синтез естрогенів, які відповідають за ріст матки, молочних залоз та піхви. Лютеїнізуючий гормон разом із ФСГ приймає участь в процесі овуляції та стимулює вироблення прогестерону в жовтому тілі.

П'ятий рівень – матка, маткові труби, піхва

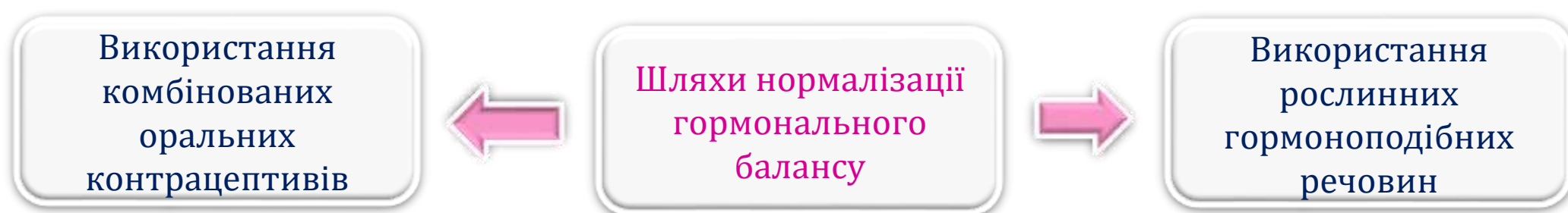
П'ятий рівень – це матка, маткові труби та піхва. Під дією статевих гормонів в матці проходять зміни функціонального шару ендометрію (в залежності від фази менструального циклу). Виділяють чотири стадії маточного циклу (змін у слизовій оболонці): стадія десквамації (менструація), стадія регенерації (загоєння поверхні рани), стадія проліферації та стадія секреції.

Таким чином, в більшості процесів збереження менструального циклу беруть участь гормони. Рационально, в такому випадку, оцінити роль дисбалансу гормонів в порушенні менструального циклу і розглянути шляхи полегшення даних станів для жінки. Дисбалансу гормонів сприяють такі чинники: психоемоційні навантаження, гінекологічні та інші захворювання, застосування деяких груп лікарських засобів, незбалансоване і недостатнє харчування.

Роль дисбалансу гормонів в регуляції менструального циклу та виникнення патологічних станів

Для регулювання і нормалізації менструального циклу необхідно відновити гормональний баланс. Цього можна домогтися в результаті використання комбінованих оральних контрацептивів (КОК) або використання рослинних гормоноподібних речовин.

Комбіновані оральні контрацептиви зазвичай містять естрогенні та гестагенні компоненти, отримані шляхом хімічного синтезу, максимально наближені до ендогенних речовин. Не дивлячись на різний склад КОК, механізми їх дії залишаються єдиними. Ключовий механізм впливу полягає в пригніченні функції гіпофіза, що приводить до відсутності овуляції. Також сповільнюється перистальтика маткових труб і відбувається атрофія ендометрію. Сукупність цих ефектів забезпечує високу надійність КОК.

Але разом тим, дія КОК може призводити до розвитку небажаних явищ, які описані в інструкціях до кожного конкретного препарату. Істотні побоювання щодо тривалого застосування КОК виникають по відношенню до серцево-судинної системи, вони пов'язані з ризиком тромбозу і впливу на ендотелій судин. Також вплив КОК поширюється на вуглеводний обмін, провокуючи ризик розвитку цукрового діабету, погіршення ліпідного профілю - підвищення рівня холестерину і ЛПНЩ, що є причиною розвитку атеросклерозу. До того ж, вживання КОК може не тільки спровокувати, а й посилити деякі вже наявні захворювання.

У зв'язку з ризиком розвитку небажаних ефектів, які в деяких випадках ставлять під сумнів раціональність використання подібних препаратів, було розглянуто застосування рослинних гормоноподібних речовин.

Рослинні комплекси, до яких відноситься і ФЕМІЦИКЛ, мають кращу переносимість і безпеку застосування, надаючи більш м'який ефект нормалізації гормонального фону і є альтернативою хімічним препаратам для регуляції менструального циклу.

І все як за календарем з ФЕМІЦИКЛ